

Marga, Leon en Jaap van Beukelen

Familie Van Beukelen in Pesse is fanatiek bezig met de fokkerij van verbeterd roodbonten. Marga is ook secretaris van het verbeterd roodbontstamboek.

Bedrijfsactiviteiten:	melk- en vleesveehouderij
Rundveeras:	roodbont holstein en verbeterd roodbont
Aantal stuks:	60
Aantal kalvingen:	40

Vierentwintig jaar geleden zaten we nog op een flat in Leiden.' Marga van Beukelen (51) schetst direct het contrast met de actualiteit, waarin ze samen met haar man Jaap van Beukelen (50) en

Bella's Chantal (v. Red Power) stamt uit de nationaal kampioen van 1993 en is zelf 89 punten fraai

Jaap van Beukelen: 'We willen dieren van het dikbiltype fokken die natuurlijk geboren worden'

Maat weegt

Zijn vader was technisch ambtenaar bij de gemeente Wassenaar.

En ook Marga, de echtgenote van Jaap van Beukelen, heeft geen agrarische roots. Niettemin ontpopte het stel zich als fanatieke fokkers met een hoofdletter F.

tekst Tijmen van Zessen

zoon Leon (17) in Pesse een bedrijf runt met zestig verbeterd roodbonten. 'Ik wilde vroeger altijd boer worden,' start Jaap van Beukelen de historie van het bedrijf, 'maar mijn vader was technisch ambtenaar bij de gemeente. Een bedrijf overnemen zat er niet in. Ik was gek van dieren; als twaalfjarige jongen molk ik een paar geiten in een schuurtje

op een volkstuin in Wassenaar. Om de overgebleven melk kwijt te raken, kocht ik op een gegeven moment een kalf. Voor 160 gulden had ik het goedkoopste kalf van de markt in Leiden.' De familie Van Beukelen ging elke zomervakantie drie weken naar een camping in het Drentse Dwingeloo, waar Jaap al snel een boerderij vond om zich

te vermaken. Zijn 'veestapel' reisde in een trailer mee en stond zolang bij Jan Wiechers, de veehouder waar hij werkte. Via Wiechers kwam hij in contact met een grootgrondbezitster, die een flink aantal boerderijen verpachtte. 'Ik was veertien toen m'n vader haar opbelde of ik op de wachtlijst mocht komen en negentien toen ze terugbelde. Op dat moment had ik net een nieuwe baan en zou al snel gaan trouwen met Marga. Het kwam mij toen niet uit, maar ik vroeg of ze me halverwege de stapel wilde leggen.'

Melkend mesten

Zes jaar later belde de verpachter opnieuw. In Pesse stond een boerderij leeg met ruimte voor 26 dieren en een melkquotum van 114.737 kilo. 'Er moest veel aan worden opgeknapt; het regende binnen net zo hard als buiten. Maar we moesten met zo min mogelijk geld beginnen', zegt Van Beukelen, die zijn accent uit het westen niet is verloren. Binnen een week besloot hij te verhuizen vanuit de flat in Leiden, waar hij werkte als veerrijder en Marga als verpleegkundige in het ziekenhuis. Drie elders gestalde pinken gingen mee.

Van Beukelen startte met zwartbont, maar al snel koerste hij richting roodbonte dubbeldoelkoeien. Hij werkte volgens het principe 'melkend mesten', zoals Van Beukelen het zelf noemt. 'Elke woensdag kwamen er verse roodbonte vaarzen van de markt in Den Bosch en elke maandag gingen er afgemeste koeien naar Leiden, waar de vraag iets groter was en de dieren een paar dubbeltjes per kilo meer opleverden.' De afgemeste koeien leverden gemiddeld genomen een paar honderd euro meer op dan wat de vaarzen hadden gekost. Alle handel dreef Van Beukelen met koopman Verhoog en aan het eind van het jaar speelde hij nagenoeg quitte. De omvang van de veestapel nam zo langzaam toe. De in 1987 gereed gekomen aanbindstal bood voldoende ruimte voor de groeiende veestapel.

Het 'melkend mesten' hield Van Beukelen vol tot de mkz-crisis. 'Met het verdwijnen van de markten verdween ook de meerwaarde op de dubbeldoelkoe.' De fokker betreurt dat nog steeds. Na de mkz-periode ging het bedrijf verder met een vleesveetak (verbeterd roodbonten) op de aanbindstal en een melkveetak (roodbonte holsteins in een in 1998 gebouwde ligboxenstal). Wie de aanbindstal binnenstapt, ontmoet niet alleen een gezellige warmte, maar ook loslopende kalveren van enkele weken

Een gezellige warmte in de aanbindstal van 1987

oud. 'Ze komen vanzelf terug bij de moeder en kunnen hier onbepaald meesnaaien van het krachtvoer en ruwvoer van de koeien', lacht Marga, die aangeeft dat de hoeveelheid mest op de voergang meevalt.

Zowel ki als natuurlijke dekking

Van Beukelen mest de dieren niet zelf af en benut voor zijn fokkerij zowel ki-stieren als stieren die hij zelf aankoopt voor natuurlijke dekking. Onlangs kocht hij de met 85 punten ingeschreven Theo (v. Jochem van het Veerhuis). De fokstieren doen met name dienst tijdens het weideseizoen. Hij selecteert ze op exterieur en afstamming. 'Ik wil inteelt voorkomen en zoek daarom liever bloedlijnen zonder Silvester en Graaf Charlon. In het exterieur houd ik vooral de maat in de gaten en daarom heb ik Jacobar ingezet, al vererft hij helaas witte benen. Vleesindex is minder belangrijk. Maat weegt.'

Bespiering weegt toch ook? 'Dat is een moeilijk punt', erkent Van Beukelen, 'We willen dieren fokken die wel het dikbiltype, het A-type, doorgeven, maar toch natuurlijk worden geboren. Ik schat dat er wel tien tot vijftien jaar overheen gaat voor het zover is. Maar ik vraag me af of we de luxe van het ras wel vast kunnen houden, daar heb ik jaren op gefokt.'

De fokker respecteert het project over natuurlijk kalven van Jan ten Napel, onderzoeker bij de Animal Sciences Group van Wageningen Universiteit. De inspec-

teur van het stamboek meet daarbij ook de buitenmaten van het bekken op.

Nationaal kampioen

In 1989 namen Jaap en Marga voor het eerst deel aan een keuring. De paasveeën kerstveeëntoonstellingen werden vanaf dat moment nauwelijks overgeslagen en zo verwierf de fokker een staat van dienst in de veeverbetering van het ras. Vorig jaar verkocht hij vijf stieren voor de fokkerij en in het verleden leverde hij de stier Jacobs Juweel aan de ki. Een volle vitrinekast met eremetaal onderstreept de liefhebberij in fokkerij.

Van Beukelens meest memorabele triomf was de verovering van het nationaal kampioenschap van alle paasveedieren in 1993. Een rasoverschrijdende titel. 'Dat was met een pink van Job uit de Championfamilie. Onze huidige favoriet is nog een nakomeling uit die familie', zegt de veehouder, waarmee hij verwijst naar de tienjarige Bella's Chantal (v. Red Power). De 89 puntenkoe werd als pink algemeen kampioene op de Vebo in Leiden en gaat buiten bijzonderheden 4 april mee naar de keuring in Hulshorst. 'Ze is al eens gespoeld met Graaf Charlon, maar helaas heb ik nog geen vrouwelijke nakomelingen. Wat zou je aan zo'n koe nog willen verbeteren? Misschien de maat. Ik denk dat we haar binnenkort gaan spoelen met Tom van het Veerhuis', zegt een nadenkende Van Beukelen. 'Het mooie van fokken is dat één en één niet altijd twee is', vult Marga aan. 'Het is altijd afwachten.' |